

دربارهٔ عادت

کلر کارلایل

حیدر خسروی

www.ketab.ir

مؤسسه انتشارات نگاه

تأسیس: ۱۳۵۲

www.ketab.ir

سرشناسه	: کارلایل، کلر، ۱۹۷۷ - م. Carlisle, Clare
عنوان و نام پدیدآور	: دربارهٔ عادت / کلر کارلایل؛ ترجمهٔ حیدر خسروی
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات نگاه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۸۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۶۷-۱۸۹-۱
فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: On habit, 2014.
موضوع	: عادت (فلسفه)
شناسهٔ افزوده	: خسروی، حیدر، ۱۳۷۰ -، مترجم
رده‌بندی کنگره	: B۱۰۵
رده‌بندی دیویی	: ۱۲۸/۴
شمارهٔ کتابشناسی ملی	: ۸۴۲۵۴۹۳

دربارهٔ عادت

کلیر کارلایل

حیدر خسروی

دبیر مجموعه: ابراهیم رنجبر

ویراستار: یاسمن رنجکش

چاپ اول: دی ماه ۱۴۰۰

شمارگان: ۳۰۰ نسخه - چاپ: نقطه

قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۶۷-۱۸۹-۱

مؤسسه انتشارات نگاه

حق چاپ محفوظ است.

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان شهدای ژاندارمری،

بین خیابان فخر رازی و خیابان دانشگاه، پلاک ۶۳، طبقه ۵

تلفن: ۱۲ - ۶۶۹۷۵۷۱۱، تلفکس: ۶۶۹۷۵۷۰۷

فروشگاه: خیابان کریمخان، بین ایرانشهر و ماهشهر، پلاک ۱۴۰

تماس: ۸۸۴۹۰۱۳۸ - ۸۸۴۹۰۱۹۵

negahpub1@gmail.com

www.negahpub.com ● negahpub ● newsnegahpub

فهرست

۱۱.....	سخن دبیر مجموعه
۱۳.....	درباره عادت
۱۵.....	یک: مفهوم عادت
۱۵.....	نعمت یا لعنت؟
۲۱.....	تعریف عادت
۲۹.....	شکل طبیعت
۳۳.....	تداوم و تغییر
۳۹.....	راهه ها
۴۴.....	قانون دوگانه عادت
۴۸.....	یادداشت ها
۵۵.....	دو: عادت و شناخت
۵۵.....	خدا یا سگ؟
۶۰.....	اسپینوزا: تفکر عادت وار
۶۵.....	هیوم: چراغ راه زندگی
۷۱.....	خوگری عقلانی

۷۷ عادات طبیعت

۸۷ یادداشت‌ها

۹۳ سه: عادت و زندگی نیک

۹۳ زندگی یا مرگ؟

۹۶ دلبستگی به لذت

۱۰۸ پروست: عادات دل

۱۱۵ برگسون: عادت مکانیکی

۱۱۸ قانون اخلاقی

۱۳۰ عادت و کردار

۱۳۴ یادداشت‌ها

۱۴۱ چهار: عادت، ایمان، موهبت

۱۴۱ روح یا جسم؟

۱۴۴ عادت موهبت

۱۵۰ کی‌یرکگور: تکرار مذهبی

۱۵۹ پذیرش و مقاومت

۱۶۸ یادداشت‌ها

۱۷۳ سرانجام: عادت و فلسفه

۱۸۰ یادداشت‌ها

سخن دبير مجموعه

וַיֹּאמֶר אֵלָיו מִה־שָּׁמַךְ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב:
וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר עוֹד־שָׁמַךְ כִּי אִם־
יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׁרִיתָ עִם־אֱלֹהִים

و بدو گفت نامت چیست؟ پاسخ داد یعقوب
[آنکه پاشنه می گیرد]: گفت نه یعقوب، نام تو
یسرائل است، زیرا با الوهیم به مصراع و کشتی
پرداختی. باب ۳۲، آیات ۲۷-۲۸

چیزها چگونه به یک «چیز» تبدیل می شوند؟ به بیان دیگر، چطور
فلان «چیز» را از بهمان «چیز» تمیز می دهیم؟ نام! ما با نام گذاری بر چیزها، با
اعطای نامی به آنها مقام «چیز» بودن به آنها اعطا می کنیم و از یکدیگر تمیز
می دهیم. همان طور که در عبارات آغازین این گفتار نیز مشاهده کردیم،
اتفاقی میان یعقوب و الوهیم رخ می دهد و بر اثر این رخداد نام یعقوب تغییر

می‌کند: از آن به بعد، قرار است یعقوب حیثیتی دیگر پیدا کند، قرار است با «چیز»ی دیگر مواجه شویم، زیرا نام او عوض شده و این خود طرفه حکایتی است. اگر بر چیزها نام نگذاریم، گویی آنها را در برزخی میان هستی واقعی اشیاء و حیثیت انسانی شان معلق می‌گذاریم، انگار چیزها «هستند» ولی «برای انسان» نیستند. همهٔ این پیچ و تاب‌ها برای آن بود که بگویم ما برای در این جهان بودن و تبدیل چیزها به «سیاق» جهان متعلق به انسان، به مفاهیم نیاز داریم. مفاهیم آن ردا و قبایی است که بر تن اشیاء می‌کنیم تا در شهود و فاهمهٔ ما جا خوش کنند. ظاهراً امر، بی مفاهیم کار ما زار خواهد بود و همه چیز به هم خواهد خورد.

مجلداتی که از این مجموعه پیش رو دارید، دربارهٔ مفاهیمی بسیار مهم در زندگانی ماست و قرار است به همان سویه‌هایی پردازد که پیشتر از آن سخن گفتیم. ما از این مجلدات قرار نیست صرفاً اطلاعاتی راجع به زندگی عملی و فکری مان به دست بیاوریم. در عوض، «بازگشت به چیزها» را تمرین خواهیم کرد و با مواجهه با مفاهیم دوباره به سراغ لحظهٔ آغازین شکل‌گیری چیزها در ذهنمان و پدید آمدن مفاهیم خواهیم رفت. حال که رسالت چنین است، ما نیز همچون دست‌اندرکاران اصلی این مجموعه که کتاب‌های ارزشمندی را به طبع رسانده‌اند، کوشیدیم ترجمهٔ این مجموعه مطلوب و روان باشد. به همین سبب، از همهٔ مترجمان عزیزی که در این مسیر سهل و ممتنع همکاری کردند، سپاسگزارم و از متولیان این مجموعه در انتشارات نگاه، به ویژه آقایان علیرضا رئیس‌دانایی و احسان کریمخانی نیز تشکر می‌کنم که انتشارات نگاه را رنگ و بویی نو بخشیده‌اند. امید که خوانندهٔ گرامی نیز با این کتاب‌ها انس بگیرد و بعد از خواندن آخرین ورق و بستن کتاب، خود مسیر مفهوم‌پردازی را در زندگی تجربه کند.

ابراهیم رنجبر